Mishnah *Shabbat, chapter 24* משנה שבת פרק כד

א מִי שֶׁהֶחְשִׁיךְ בַּדֶּרֶךְ, נוֹתֵן כִּיסוֹ לַנָּכְרִי, וְאִם אֵין עִמּוֹ נָכְרִי, מַנִּיחוֹ עַל הַחֲמוֹר. הִגִּיעַ לֶחָצֵר הַחִיצוֹנָה, נוֹטֵל אֶת הַכֵּלִים הַנִּטָּלִין בַּשַּׁבָּת, וְשֶׁאֵינָן נִטָּלִין בַּשַּׁבָּת, מַתִּיר אֶת הַחֲבָלִים, וְהַשַּׂקִּין נוֹפְלִין מֵאֲלֵיהֶם: **ב** מַתִּירִין פְּקִיעֵי

(1) If darkness falls upon a person on a road [i.e., the Sabbath commences], he entrusts his purse to a non-Jew [while it is still day. This is permitted, for otherwise the person may not abandon his money, and consequently, the Jew would carry his purse four *amot* in the public domain, which is a violation of Torah law]; but if there is no non-Jew with him, he places it on the donkey [and after night has fallen, when the donkey is about to stop, he removes the purse before the animal stops, in order to avoid transgressing the prohibition *mehamer* (leading ones animal on the Sabbath,) by removing the purse, before the setting down (*hanahah*) of the animal. If, however, there is a non-Jew present, it is preferable to give the purse to him, for a Jew is commanded regarding the resting of his animal on the Sabbath, but is not commanded regarding the resting of a non-Jew, who has no obligations of the Sabbath]. When he reaches the outermost courtyard [of the first town that he reaches], he removes the objects which may be handled on the Sabbath, while as for those which may not be handled on the Sabbath, he unties the cords [fastening the objects to the saddle] and the sacks fall off by themselves.

(2) Bundles [*peki'in*] of stalks may be untied for cattle [but not spread out; only labor necessary to prepare fodder for animals is permitted on the Sabbath. Once

רבנו עובדיה מברטנורא

א מי שהחשיך. נותן כיסו לנכרי. מבעוד יום ואע״ג דשלוחו של ישראל הוא לישא את כיסו בשבת קיס לזה לרבנן דאין אדם מעמיד עצמו על ממונו ואי לא שרית לי׳ אתי לאתויי ארבע אמות ברה״ר: **ואם אין עמו נכרי וכו׳.** הא יש עמו נכרי לנכרי יהיב ליה מ״ט חמור אתה מצווה על שביתתו נכרי אי אתה מצווה על שביתתו וכשמניח כיסו על החמור משתחשך מניחו עליה כשהיא מהלכת כלומר לאחר שעקרה רגליה לילך דלא עבדה עקירה וכשרוצה הבהמה לעמוד נוטלו מעליה ולאחר שתחזור ותעקר רגליה לילך יניחנו עליה כי היכי דלא תעביד הבהמה עקירה והנחה דאי שביק לה למעבד עקירה והנחה והוא מחמר אחריה ומנהיגה נמצא מחמר אחר בהמתו בשבת ואסור אף על פי שאינה טעונה אלא כל דהו דכתיב לא תעשה כל מלאכה אתה ובהמתך. איזו היא מלאכה שנעשית בין האדם והבהמה הוי אומר זה מחמר: **הגיע לחצר החיצונה.** מלתא באנפי נפשיה הוא ולאו בדין כיסו קא מיירי: **לחצר החיצונה.** של עיר שהוא מקום המשתמר ראשון כשיבא לפרק החמור נוטל בידו מעליו כלים הניטלין בשבת: **ושאינן ניטלין בשבת מתיר את החבלים.** של אוכף שהן קשורים והשקים נופלים: **ב פקיעי עמיר.** קשין של שבלין שאגדן מתירין אותן דכל זמן

Copyright © 2008 eMishnah.com All Rights Reserved.
Excerpted from "The Mishnah: A New Integrated Translation and Commentary"
Distributed by Israel Book Shop (732) 901-3009

עָמִיר לִפְנֵי בְהֵמָה, וּמְפַסְפְּסִים אֶת הַכְּפִין, אֲבָל לֹא אֶת הַזִּירִין. אֵין מְרַסְּקִין לֹא אֶת הַשַּׁחַת וְלֹא אֶת הֶחָרוּבִין לִפְנֵי בְהֵמָה, בֵּין דַּקָּה בֵּין גַּסָּה. רַבִּי יְהוּדָה מַתִּיר בֶּחָרוּבִין לַדַּקָּה:

ג אֵין אוֹבְסִין אֶת הַגָּמָל, וְלֹא דוֹרְסִין, אֲבָל מַלְעִיטִין. וְאֵין מַמְרִים אֶת הָעֲגָלִים, אֲבָל מַלְעִיטִין. וּמְהַלְקְטִין לַתַּרְנְגוֹלִין, וְנוֹתְנִין מַיִם לַמֶּרְסָן, אֲבָל לֹא גוֹבְלִים. וְאֵין נוֹתְנִין מַיִם

they are untied, they are already edible, and any extra work is therefore prohibited], and *kippin* [moist cedar shoots], may be spread out [for otherwise they would not be edible], but not *zirin* [bundles of stalks knotted in three places — at the top, middle and bottom, while *peki'in* are tied only at the top and bottom; like *peki'in*, once *zirin* are untied, they are edible without spreading them out]. Neither *shahat* [grain not fully grown, used as fodder] nor carobs may be chopped up [since this is unnecessary labor] for cattle, whether small [sheep, goats, calves, etc.] or large [cows and oxen]. Rabbi Yehudah permits in the case of carobs for small cattle [because its teeth are small and could not otherwise eat; the law does not follow Rabbi Yehudah].

(3) One must not stuff a camel [with food, against its will] nor cram [it], but one may put food into its mouth; and one must not fatten calves [by stuffing them with food against their will, deep enough down in their throats so that they cannot eject it], but one may put food into their mouth [where the animal can eject it]. And fowls may be made to take up food [in their mouth, where they can eject it]. Water may be poured into bran, but we may not mix it [into a mass]. And

רבנו עובדיה מברטנורא

שהן קשורין לאו אוכלין נינהו ומתירין אותן לשיוינהו אוכלא אבל פסיפוס לפזרן כדרך שרגילין לפזר עשבים לפני בהמה כדי שתריח ריחן ויהיו יפין לה לאכלן אסור בפקיעי עמיר דמאחר דאתעבידו אוכלא בהיתר הפקיעין ופסיפוס אינו אלא לתענוג בעלמא ומטרח בדבר שהוא בבר אוכל לא טרחינן: **ומפספסים את הכפין.** ענפים לחים של ארז מפזרים ושוטחים אותם לפני הבהמה שתריח ריחן דבלאו פסיפוס לא הוי אוכלא: **אבל לא את הזירין.** הן הן פקיעי עמיר אלא שהפקיעין יש להן שני קשרים אחד בראשן ואחד בסופן והזירין יש להן שלשה קשרים קשר א׳ יתר באמצעו וקאמר המתני׳ שאין מפסיפסים את הזירין ואע״פ שהם דחוקים זה בזה ומתחממים והבהמה קצה בהן אלא מתיר שלש אגדיהן בלבד דהתרת אגדיהן משוי להו אוכלא כפיקיעין: **אין מרסקין את השחת.** אין מחתחין עשב של תבואה והיא אספסתא משום דטרחא שלא לצורך הוא: **ר״י מתיר בחרובין לבהמה דקה.** ששיניה דקות וקשין לה ואין הלכה כר״י: **ג אין אובסין.** אין מאכילין אותו על כרחו ותוחבין לו בגרונו ופירוש אובסין עושין לה אבוס בתוך מעיה: **ולא דורסין.** שדורס המאכל לתוך גרונה ומיהו לא הוי כמו אובסים: **אבל מלעיטין.** שתוחב לו המאכל למקום שיכול להחזיר: **ומהלקטין לתרנגולים.** שתוחב המאכל לתוך פיו במקום שיכול להחזיר: **אבל לא גובלין.** אין

Copyright © 2008 eMishnah.com All Rights Reserved.
Excerpted from "The Mishnah: A New Integrated Translation and Commentary"
Distributed by Israel Book Shop (732) 901-3009

לִפְנֵי דְבוֹרִים וְלִפְנֵי יוֹנִים שֶׁבַּשּׁוֹבָךְ, אֲבָל נוֹתְנִין לִפְנֵי אֲוָזִין וְתַרְנְגוֹלִים וְלִפְנֵי יוֹנֵי הַרְדְּסִיּוֹת: **ד** מְחַתְּכִין אֶת הַדְּלוּעִין לִפְנֵי הַבְּהֵמָה, וְאֶת הַנְּבֵלָה לִפְנֵי הַכְּלָבִים. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, אִם לֹא הָיְתָה נְבֵלָה מֵעֶרֶב שַׁבָּת, אֲסוּרָה, לְפִי שֶׁאֵינָהּ מִן הַמּוּכָן: **ה** מְפִירִין נְדָרִים בַּשַּׁבָּת, וְנִשְׁאָלִין לִדְבָרִים שֶׁהֵן לְצֹרֶךְ הַשַּׁבָּת. פּוֹקְקִין אֶת הַמָּאוֹר, וּמוֹדְדִין אֶת

water may not be placed for bees [a person is not obligated to give them food and water, for they find their own food and water] or for doves in a dovecote, but it may be placed before geese, fowls, and Hardisian doves [a species of domesticated doves].

(4) Gourds [detached before the Sabbath,] may be cut up for cattle and a carcass [of an animal that died on Sabbath], for dogs [even though gourds, and the animal before it died, are normally designated for humans, and thus not prepared specifically as animal food]. Rabbi Yehudah says, If an animal was not *neveilah* by the eve of Sabbath, it is forbidden, because it is not *mukhan* [i.e., it was not prepared as food for the dogs before the Sabbath; the law does not follow Rabbi Yehudah].

(5) Vows can be annulled by a husband [for his wife, and by a father for his daughter] on the Sabbath, and absolution may be granted [literally, may be sought; from a Sage or court of three laymen] for vows, when these are necessary for the Sabbath. [A vow may be annulled by a husband or father only on the day he hears the vow; therefore, any vow they hear on the Sabbath may be annulled, whether or not it is connected with the Sabbath; other vows, which could be heard and annulled on another day, may be annulled on the Sabbath only if they pertain to the needs of the day.] A window may be closed up [e.g., with a board], and a rag may be measured [whether it has the minimum size to become unclean,

רבנו עובדיה מברטנורא

לשין אותן במים: **אין נותנים מים לפני דבורים.** שאין מזונותיהן עליו שיוצאין ואוכלין בשדה ומים מצויין להם באגמים: **הרדיסיות.** יונים שגדלים בבתים ונקראים הרדיסיות על שם הורדוס המלך שהיה מגדל מהן בארמונו: **ד מחתכין את הדלועים.** התלושים לפני הבהמה ואע״ג דסתמן לא למאכל בהמה קיימא אלא לאדם: **ואת הנבלה.** שנתנבלה היום ואע״ג דבין השמשות היתה עומדת לאדם ולא לבהמה: **רבי יהודה אומר אם לא היתה נבלה מע״ש אסורה.** דכל מידי דחזי לאינש לא מקצי לה לבהמה ואפילו חולה מע״ש סובר שתתרפא ואין הלכה כרבי יהודה: **ה מפירין.** בעל לאשתו ואב לבתו: **נשאלין.** לחכם: **שהן לצורך השבת.** כגון שנדר שלא יאכל היום ונשאלין דוקא קאי דאלו בעל או אב מפר בין נדרים שהן לצורך השבת בין נדרים שאינן לצורך השבת כיון שאינו יכול להפר אלא ביום שמעו בלבד ונדרים שהן לצורך השבת אפילו היה לו פנאי להשאיל עליהם קודם השבת נשאלין עליהן בשבת: **ופוקקין את המאור.** חלון שממנה האורה נכנס סותמין אותה

Copyright © 2008 eMishnah.com All Rights Reserved.
Excerpted from "The Mishnah: A New Integrated Translation and Commentary"
Distributed by Israel Book Shop (732) 901-3009

הַמַּטְלִית וְאֶת הַמְּקֻוֶה. וּמַעֲשֶׂה בִּימֵי אֲבִיו שֶׁל רַבִּי צָדוֹק וּבִימֵי אַבָּא שָׁאוּל בֶּן בָּטְנִית, שֶׁפָּקְקוּ אֶת הַמָּאוֹר בְּטָפִיחַ, וְקָשְׁרוּ אֶת הַמְּקֵדָּה בְּגֶמִי לֵידַע אִם יֵשׁ בַּגִּיגִית פּוֹתֵחַ טֶפַח אִם לָאו. וּמִדִּבְרֵיהֶן לָמַדְנוּ, שֶׁפּוֹקְקִין וּמוֹדְדִין וְקוֹשְׁרִין בַּשַּׁבָּת:

e.g., if it came into contact with a *sheretz*, and then touched food], and a *mikvah* may be measured [to see whether it has the valid minimum size, i.e., one cubit square by three in height or its cubic equivalent; the latter two measurements are for a religious purpose, and therefore, are permitted on the Sabbath]; and it once happened in the days of Rabbi Zadok's father and the days of Abba Shaul ben Botnit that they closed up the window with a pitcher and tied a pot with reed-grass [which is fit as fodder, and therefore could be handled on the Sabbath,] to measure whether there was an opening of a handbreadth in the barrel wedged in the alleyway [the circumstances of this case are discussed in the Gemara (Shabbat 157a-b)]. And from their words we learn that we may close up [a window], measure and tie on the Sabbath [provided: a) the knot is not a permanent one; b) the measurement is for a religious purpose; or c) this is needed to teach a point of law].

רבנו עובדיה מברטנורא

בלוח או בשאר כל דבר שרגילין לסתום בו: **ומודדין את המטלית.** כגון אם היתה טמאה ונגעה בטהרות מודדין אותה אם יש בה ג׳ אצבעות על ג׳ אצבעות לידע אם נטמאו הטהרות אם לאו דמטלית פחות מג׳ על ג׳ אינה לא מיטמאה ולא מטמאה: **ואת המקוה.** לידע אם יש בה אמה על אמה ברום ג׳ אמות שאלו מדידות של מצוה הן לפיכך מותר למדוד איתן בשבת: **שפקקו את המאור.** את החלון וקרוי מאור שממנה האורה נבנסת: **בטפיח.** פך של חרס: **מקידה.** כלי חרס: **בגמי.** להכי נקט נמי שראוי למאכל בהמה ולא מבטל ליה להיות קשר של קיימא: **לידע אם יש בגיגית פותח טפח.** כמין שביל קטן היה בין שני בתים שלא היה מקירה אלא שגיגית מונחת על גבו והיו חלונות פתוחות מן הבתים אל השביל והיו חוששין שמא ימות מת בבית אחד ותהא הטומאה באה מן החלון אל השביל ומן השביל אל הבית האחר דרך החלון הפתוח לפיכך פקקו את החלון הפתוח לבית שהטומאה בתוכו בטפיח של חרס וגבו לצד השביל וכלי חרס אינו מיטמא מגבו וחוצץ כי חששו שמא אין בסדק הגיגית פותח טפח ונמצאת הגיגית מאהלת על השביל והטומאה באה דרך השביל מבית זה לבית זה. אח״כ הוצרכו לפתוח החלון ליטול אותו טפיח הפקיק בחלון ובאו לידע אם יש באותו סדק של גיגית פותח טפח ואין שם אהל באותו שביל להביא את הטומאה שהטומאה יוצאה מן השביל דרך סדק שבגיגית כלפי מעלה או אין בסדק של גיגית פותח טפח ונמצאת השביל כאוהל ומביאה את הטומאה מבית לבית ומדדו מקידה של חרס וקשרוה בגמי והושיטוה כלפי מעלה לראות אם היה בסדק הגיגית פותח טפח אם לאו: **ומדבריהם למדנו שפוקקין ומודדין וקישרין בשבת.** ובלבד שלא יהא קשר של קיימא והמדידה תהיה של מצוה או להתלמד על דבר הוראה:

Copyright © 2008 eMishnah.com All Rights Reserved.
Excerpted from "The Mishnah: A New Integrated Translation and Commentary"
Distributed by Israel Book Shop (732) 901-3009